לב: יש בקדשי מזבח פרק שביעי תמורה

עין משפט נר מצוה

ים א מיי׳ פ״ג מהלכות מעילה הלכה ח:
כ ב ג מיי׳ פ״ו מהלכות ערכין הלכה י:
כא ד מיי׳ שם פ״ה הלכה יב:
כב ה ו מיי׳ שם הלכה יא ופ״ו מהלכות תמורה הלכה י:

תורה אור השלם

1. נֶפֶשׁ כִּי תִמְעֹל מַעַל וְחָטְאָה בִּשְׁגָגָה מִקָּדְשֵׁי יְיָ וְהֵבִיא אֶת אֲשָׁמוֹ לַיְיָ אַיִל תָּמִים מִן הַצֹּאן בְּעֶרְכְּךָ כֶּסֶף שְׁקָלִים בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ לְאָשָׁם: ויקרא ה טו
2. וְהִקְטִירָם הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחָה לֶחֶם אִשֶּׁה לְרֵיחַ נִיחֹחַ כָּל חֵלֶב לַיְיָ: ויקרא ג יו
3. וְאִם בְּהֵמָה אֲשֶׁר יַקְרִיבוּ מִמֶּנָּה קָרְבָּן לַיְיָ כֹּל אֲשֶׁר יִתֵּן מִמֶּנּוּ לַיְיָ יִהְיֶה קָדֹשׁ: ויקרא כז ט
4. וְאִם בִּבְהֵמָה הַטְּמֵאָה וְפָדָה בְעֶרְכְּךָ וְיָסַף חֲמִשְׁתוֹ עָלָיו וְאִם לֹא יִגָּאֵל וְנִמְכַּר בְּעֶרְכֶּךָ: ויקרא כז יג

מוסף רש״י

כל חלב לה׳. נקדשים קלים כתיב, ולכך כתיב כאן לה׳ למימרא דקדשי ס׳ קריבת גיד לפניו מעילה (חולין קיז:) דתנינא בפ״ב מקדשי (זבחים כג:). ס׳ קרינן נמי (בראשית כג:). העמדה והערכה. שתעמוד על הגיזרין ויעריכנה הכהן כלומר (ויקרא כז) ויהעמיד את הבהמה לפני הכהן והערין הכהן ונו׳ (שבועות יא.). אם בהמה כו׳. ואם כל נכסיו שמאה ונו׳ וכתיב נמי ויערין הכהן אותה ונו׳ ולמה נאמרו (תמורות קא.). או אינו אלא בבהמה טמאה. כגון פוס ועגל ויתמר, כשהוא אומר. למעט שמאומה מרפה ואם נתמה שמעת׳ ופדה ונו׳ (תמורות קא.).

שיטה מקובצת

א) בלבד מדרבנן וקרא למעילה הוא דאתא ס״א אספסתא בעלמא ואלא קרא למאי אתא מבני ליה למעילה דחרמים למעילה כו׳: ב) למה לי קרא אות ה׳ נמחק: ג) ה׳ קדשים המיוחדין לה׳. ס״א חטאת ואשם מצין ת״ל נפש כי תמעול מעל ריבה לפה לי קרא קדש קדשים כתיב בהו אלמא ס״ד: ד) בהו אלמא אע״ג תיבת אלא ל״ש: ה) למעילה ס״א הא רב הונא קרא קאמר מבעי ליה לכדהניא ותכתי אומרים סתם חרמים לכהנים שנאמר כל חרם בישראל ונו׳ א״כ מה ת״ל כל חרם קדשים לה׳ מלמד שחל על קדשי קדשים ועל קדשים קלים מגלן ת״ש חרמים אקדשי מזבח אמר עולא מבעי ליה למעילה דחרמים. למעילה דיפוק לי מקדש קדשים קדש קדשים דאי מיכא ליה מי לא אמר ר׳ יוחנן אין מעילה מפורשת כו׳ איזה קדש הסיתירה הוי אומר זה עולה אבל חטאת ואשם לא אתיין אלא מדרבי דחניא רבי אומר כל חלב להי לרבות איסורי קדשים קלים למעילה אלמא קדשי קדשים לא משמע ליה עולא נמי קדשי קדשים לא משמע ליה. ושנה מכל מקום עם לשון ירושלמי שהיה לרש״י ז״ל והתם״ק ז״ל: ו) עשרי ואי מדאורייתא אמאי מה שעשה עשרי אלא: ז) וזה זה מוריס דלר״ש קדשי בדה״ב: ח) לך אי בקדשי: ט) יפרו. ל״א חנן אם כתו יקברו מאי לאו אריש קתני אחד קדשי מזבח ואחד קדשי בדה״ב אין משנין אותן תיובתא דרשב״ל לא תרגימא אקדשי בדה״ב אי הכי אימא סיפא ר״ש אומר קדשי בדה״ב אם כתו יפרו אמאי כיון דתנא אקדשי בדה״ב קאי אימא ליה ר״ש אם כתו יפרו לך רשב״ל ר״ש סבר דתנא קמא יקברו אתרוייהו קתני ואמר ליה ר״ש אי בקדשי מזבח קאמרת מדינא לך ואי בקדשי בדה״ב קאמרת לא מוריא לך תניא ע״א) כותיה כו׳: י) אם כל (כל) בהמה טמאה אשר לא יקריבו ממנה. יא) מה״ת עיכוב גזיברין: יב) וקרא אספסתא ויעקר: יג) טעמא דלא אמר קדשים: יד) מה״ת וקדשי מזבח מו: טו) הבית מי מקרבינן להו: טז) גזיברין והא קרא: יז) קדש וקדש אסור לשחוט את ה׳ נמחק: יח) דמדרבנן הוא והקדיש תיבת בהו נמחק: יט) סבר עולא ריכול תיבת עולה נמחק: כ) ואפאי ליכא איסורא: כא) מדרבנן מי׳ מה דאמר עולא המתפיש עולה לתרמי כתנים מה שעשה עשרי היינו מדרבנן אבל מראורייתא תיבת כלומר נמחק: כב) עילוי ס״א משום דיקרא קדש: כג) בדה״ב נתפסים אלא אפילו למ״ד אין נתפסים ה״מ בשר אבל עור תפיס ובני פדויה והשתא כד) כזבח ה״נ הך לא קאי אלא אקדשי בדה״ב וה״נ מוכח לרשב״ל דלישב״ל לא קאי אקדשי מזבח ור״ש: כה) ליה ליימא דסיירי תיבת דלמא ל״ש ונמחק:

הגהות הב״ח

(א) גמ׳ ואם נכנסה טמאה: (ב) רש״י ד״ה ומשני מדרבנן הך בריימתא: (ג) ד״ה לרבות וכו׳ ומהתיא וכו׳ ודכי סיירי שעמת דלא אמר קדשי קדשים ללדידיה: (ד) ד״ה מי קרבי. ג״כ זהו פי׳ גבי סיומלאי וכן כמתוך:

הגהות הגר״א

[א] גמ׳ לעולם רבנן. גרס״י מדרבנן. לעולם ל״ג: [ב] תרסים נמי סר׳. למעילה. גרס״י ל״ת מגלן אמר עולא כו׳ עד בלבד ולפ״ז אימת מי קרבי מדרבנן כו׳ עד נופלת מן המזבח. [ג] ר״ש ד״ה מי. בעולי. ל״ל עולי: [ד] ד״ה לחייב. נמחק. ל״ל הוס. [ה] ד״ה ודיה. למעל. ל״ל ממעל:

רבינו גרשום

אמר לך עולא. אין מדאורייתא לא תפיס בהו חרם דהא המתפיס עולה לבדק הבית אין בה אלא עיכוב גזבר אלא מדרבנן קא אמינא דחל עליהו חרם ונקרא דכתיב כל חרם למעילה הוא דאתא דמעלין בחרמין מיבעי ליה: למה לי קרא למעילה קדש קדשים כתיב. אלמא דינא דקדשי קדשים דמעלין בה: ולטעמיך הא דאמר ר׳ יוחנן אין מעילה מפורשת כו׳. ל״א והא רב הונא קרא קאמר החזרא מיחבבי לכהנים כו׳: ומי אמר עולא הכי והאמר עולא כו׳. אלמא לא תפיס קדושי מזבח לקדשי בדק הבית וכ״ש חרמים דלא תפיס: ומקשינן: ומזבח שהתפיסן לחרמי כהנים מי מכרינן. (כדקאמר עולה שהתפיסן לקדשי בדק הבית אין בה אלא עיכוב גזבר וכ״ש חרמים) והא קרא קאמר עולא כל חרם קדש קדשים מלמד שחל על כל קדשי ומקדש: אמר לך עולא. מדרבנן הוא דתפסי חרמים קדשי מזבח: והאי דקא כל חרם למאי אתא מיבעי ליה לכל למעילה דחרם כו׳: עולה שהתפיסה לקדשי בדק הבית אסורה לשוחטה עד שתפדה. כדאמרן אם נדר ניתן דמיהן ואם נדבה ניתן עיבהה.

שנטעות מ״ב: ט) [מתות מ.], כתורות נ:]. י) ג״ל ובכתורות ד:]. ל) [ועיין קלה. מ) [מתות קי. כתורות נ:]. נ) ג״ל ד״ה אבל לא יקריבו וכ״ה בתמורות ובכתורות ד:]. ס) ג״ל אבפדין. ע) הוא מוהב בנגדך. פ״ק. פ) הך פ״ק. צ) ג״ל ד״ה אלא מאי קרא כל חרם קדש דרים שעלה בתמורה חתרם של מכל הקדשים והקדש אמור לשחיטה. פ״ק. ק) [ויקרא כז:]. ר) מלאורייתא לחודיה למעול כו׳ דמדרבנן הוא הקדש כו׳ פ״ק. ש) ג״ל בפעל מוס. ת) ג״ל ד״ה ומשני. ב) פ״ל לעולה פ״ק. ג) בתמור ל״ק. ד) ג״ל ד״ה אלא מאי קרא כל חרם קדש דרים שעלה בתמורה חתרם של מכל הקדשים והקדש אמור לשחיטה. פ״ק. ה) [ויקרא כז:]. ו) מלאורייתא מעלין בקדשי מזבח ומדרבנן לא מעלין בקדשי בדק הבית. ל״ק. ז) ג״ל ד״ה ומשני. ח) [מתמורות דף כו.]. ט) ג״ל ד״ה ומשני. י) [מתמורות דף כו.]. כ) ג״ל ד״ה ומשני. ל) [מתמורות דף כו.]. מ) ג״ל ד״ה ומשני. נ) [מתמורות דף כו.]. ס) ג״ל ד״ה ומשני. ע) [מתמורות דף כו.]. פ) ג״ל ד״ה ומשני. צ) [מתמורות דף כו.]. ק) ג״ל ד״ה ומשני. ר) [מתמורות דף כו.]. ש) ג״ל ד״ה ומשני. ת) [מתמורות דף כו.]. ב) ג״ל ד״ה ומשני. ג) [מתמורות דף כו.]. ד) ג״ל ד״ה ומשני. ה) [מתמורות דף כו.]. ו) ג״ל ד״ה ומשני. ז) [מתמורות דף כו.]. ח) ג״ל ד״ה ומשני. ט) [מתמורות דף כו.]. י) ג״ל ד״ה ומשני. כ) [מתמורות דף כו.]. ל) ג״ל ד״ה ומשני. מ) [מתמורות דף כו.]. נ) ג״ל ד״ה ומשני. ס) [מתמורות דף כו.]. ע) ג״ל ד״ה ומשני. פ) [מתמורות דף כו.]. צ) ג״ל ד״ה ומשני. ק) [מתמורות דף כו.]. ר) ג״ל ד״ה ומשני. ש) [מתמורות דף כו.]. ת) ג״ל ד״ה ומשני.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com